

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kubenovou ve věci

žalobce: **E. P. d. I. V. G.**
státní příslušnost
t. č. pobytem
zastoupena Organizací pro pomoc uprchlíkům
se sídlem Kovářská 4, 190 00 Praha 9

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky,**
odbor azylové a migrační politiky
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 6. 2018, č. j. OAM-473/ZA-ZA11-P07-2018,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne ze dne 27. 6. 2018, č. j. OAM-473/ZA-ZA11-P07-2018,
se zrušuje a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou ze dne 11. 7. 2018, doručenou krajskému soudu dne 13. 7. 2018, se žalobkyně domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 6. 2018, č. j. OAM-473/ZA-ZA11-P07-2018 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo rozhodnuto, že se žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany podle § 16 odst. 1 písm. a) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, v rozhodném znění (dále jen „zákon o azylu“), se zamítá jako zjevně nedůvodná.
2. Žalobkyně namítá, že žalovaný nesprávně posoudil možnost udělení mezinárodní ochrany žalobkyni, neboť vůbec nezohlednil možnost udělit žalobkyni humanitární azyl nebo doplňkovou ochranu, a to s ohledem na vážnou humanitární krizi, která se ve Venezuele odehrává. Žalobkyně poukázala na judikaturu Nejvyššího správního soudu, z níž vyplývá, že rozhodnutí o zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné podle § 16 zákona o azylu je hmotněprávním rozhodnutím, které lze vydat pouze v případě, že žádost je zjevně nedůvodná jak podle § 12 a § 14 zákona o azylu, tak i podle § 13, § 14 a § 14b zákona o azylu. Žádost o mezinárodní ochranu, která je zjevně nedůvodná, totiž může zakládat důvod pro udělení humanitárního azylu (usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 1. 2011, č. j. 5 Azs 6/2010-107, a v návaznosti na to usnesení ze dne 31. 3. 2011, č. j. 5 Azs 6/2010-122). Dále žalobkyně poukázala na to, že humanitární azyl lze v souladu s § 14 zákona o azylu udělit cizinci v případě zvláštního zřetele (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55, a ze dne 1. 2. 2007, č. j. 4 Azs 9/2006). Dle žalobkyně je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné, neboť žalovaný neuvedl žádné úvahy či závěry, jež by se týkaly případných důvodů pro neudělení humanitárního azylu. Žalobkyní tvrzené skutečnosti o rozsáhlé krizi ve Venezuele (nedostatek potravin a léků, nefunkční doprava, kriminalita v ulicích a stoupající násilí) žalovaný označil za ekonomické důvody podání žádosti o mezinárodní ochranu. Dostupné zprávy o Venezuele přitom mluví o „bezprecedentní, člověkem vyvolané humanitární krizi, zahrnující extrémní nedostatek potravin a léků, kdy tisíce dětí umírají na podvýživu a podvyživení lidé se nakazují nemocemi, které byly dříve vymýceny.“ Žalobkyně dále odkazuje na přílohy, které přiložila k žalobě. V napadeném rozhodnutí žalovaný nepracuje s žádnými informacemi o zemi původu žalobkyně, kromě Informace OAMP - Bezpečnostní a politická situace v zemi, ..., stav červen 2018, ze dne 18. 6. 2018, z níž však žalovaný nevyvodil žádné závěry. Odůvodnění napadeného rozhodnutí se omezuje pouze na dílčí tvrzení žalobkyně, které žalovaný označuje za účelová a nesrovnává je s dostupnými informacemi o zemi jejího původu. Žalovaný se taktéž nezabýval otázkou, zda v řízení nevyšly najevo skutečnosti o tom, že žalobkyni v případě návratu do vlasti hrozí vážná újma ve smyslu § 14a zákona o azylu.
3. Žalovaný s podanou žalobou nesouhlasí a uvádí, že primárním zdrojem informací pro řízení o udělení mezinárodní ochrany byla výpověď žalobkyně. Listinnými důkazy žalobkyně pouze prokázala studium v ČR, což je naprosto irelevantní v řízení o žádosti o mezinárodní ochranu. Žalobkyně nijak netvrdila skutečnosti svědčící o tom, že byla a mohla by být po návratu vystavena pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o

azyly a hrozby vážné újmy podle § 14 zákona o azylu, zároveň k žádosti uvedla pouze ekonomické důvody. Následně se žalobkyně snažila vytvořit jiné než zcela ekonomické důvody žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Ukázalo se, že negativní hodnocení její účasti ve volební komisi bylo nepravdivé, žalobkyně totiž přiznala, že jí nikdy nebylo ve vyhrožováno ohledně účasti ve volbách, šlo pouze o její domněnky. Rovněž ke svému tvrzení stran násilných voleb přiznala, že se nestala obětí jakéhokoliv násilí během voleb, neměla v této souvislosti žádné problémy. Žalobkyně taktéž uvedla, že bez potíží z vycestovala a nikdy neměla problémy se státními orgány, úřady, soudy, policií či armádou. Žalovaný konstatuje, že žalobkyně se snažila zcela vědomě a účelově vytvořit jiné než čistě ekonomické důvody podané žádosti. K námitce, dle níž žalobkyně žalovanému vytýká, že nerozhodl o udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, odkazuje žalovaný na § 16 odst. 3 zákona o azylu, podle něhož se neposuzuje, zda žadatel o mezinárodní ochranu splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a § 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14b zákona o azylu.

4. Žalobkyně v replice k vyjádření žalovaného dodává, že žalovaný situaci ve nemohl řádně posoudit, neboť si neobstaral více informací. Žalobkyně v rámci pohovoru k žádosti několikrát mluvila o humanitární krizi ve a žalovaný se těmito tvrzeními vůbec nezabýval. Pokud žalovaný odkazoval na § 16 odst. 3 zákona o azylu, žalobkyně upřesňuje, že jádrem žaloby je to, že nebyly dány důvody pro zamítnutí její žádosti jako nedůvodné. Tvrzení žalovaného, že žalobkyně některé skutečnosti uvedla pouze účelově, nejsou ničím podložené.

5. Dle napadeného rozhodnutí podala žalobkyně dne 5. 6. 2018 žádost o udělení mezinárodní ochrany. Dne 8. 6. 2018 sdělila, že nikdy nebyla členkou žádné politické strany ani hnutí a nebyla nijak politicky aktivní. Je svobodná, bezdětná a z vycestovala dne 19. 9. 2017. Do ČR přicestovala následující den na základě cestovního pasu bez víza a zvacího dopisu z univerzity. Kvůli vyřízení víza byla začátkem října roku 2017 ve První vízum jí bylo uděleno s platností do dne 12. 2. 2018, poté jí bylo prodlouženo do dne 19. 6. 2018. Ohledně důvodů podané žádosti sdělila, že jimi jsou stav diktatury a humanitární krize ve, represe vůči protestujícím a omezování lidských práv. Při pohovoru dne 8. 6. 2018 dále uvedla, že ve své vlasti žila s matkou a sestrou, s nimiž je stále v kontaktu. V kontaktu je i se svým otcem. Její rodinní příslušníci mají stejné problémy jako ostatní lidé ve Dle žalobkyně je tam situace špatná, je tam bída a chudoba. Žalobkyně před odjezdem pracovala jako asistentka profesora na univerzitě v Vízum jí vyřizovala česká univerzita v Hradci Králové, která s univerzitou v spolupracuje. Důvodem odjezdu z označila studijní pobyt. Sdělila, že v posledních měsících, co je v ČR, se situace vyostřila a obrovské množství lidí zemi opustilo. Vláda se snaží lidi udržet v zemi tím, že nevydává doklady k cestování, a situace vyúsťuje v ekonomickou a humanitární krizi. Vyřízení pasu žalobkyni v její zemi trvalo velmi dlouho, a to z technických důvodů. Jiné problémy s vycestováním neměla, kromě zvýšené kontroly na letišti. K dotazu, jak se důvody její žádosti týkají přímo její osoby, žalobkyně uvedla, že byla nucena být členkou volební komise u voleb do paralelního zákonodárského shromáždění v červenci 2017. Podle ní se jednalo o násilné volby, bylo jí vyhrožováno, že pokud se voleb nezúčastní jako členka volební komise, nebude jí

umožněno vycestovat ze země. Pokud by odmítla být členkou volební komise, bylo by to u jejího jména zaregistrováno a ztratila by nárok na jakékoliv sociální dávky a potravinové balíčky. Na dotaz, kdo žalobkyni vyhrožoval, odpověděla, že jí osobně nikdo nevyhrožoval, ale na sociálních sítích kolovalo, že kdo je k volbám povoláný, se jich musí zúčastnit. K dotazu, že volby byly násilné, dodala, že měli strach, protože před volebním střediskem docházelo k násilnostem a bylo tam hodně vojáků a ozbrojených sil. Se státními orgány a ostatními složkami státu neměla nikdy problémy, ani nebyla trestně stíhána. Uvedla, že, s níž se v ČR seznámila, ji poradila podat

žádost o mezinárodní ochranu. K legalizaci svého pobytu v ČR sdělila, že k přijetí na magisterské studium potřebuje bakalářský diplom z, jeho vystavení bude trvat několik měsíců. Pokud se do vrátí, nebude již moci vycestovat, neboť je to velmi náročné, finančně nákladné a úřady brání zemi opouštět. Dodala, že jí rodiče říkali, aby se do země nevracela, protože nejsou potraviny, léky, nefunguje doprava. Na ulicích je kriminalita a spousta násilí.

6. Žalovaný při posouzení žádosti vycházel předně z výpovědi žalobkyně, výpisu ze systému VIS

o udělení vízu ze dne 6. 6. 2018, z výpisu cizineckého informačního systému o předchozím pobytu žalobkyně v ČR ze dne 19. 6. 2018 a Informace OAMP, Bezpečnostní a politická situace v zemi,, stav červen 2018, ze dne 18. 6. 2018. Žalovaný posoudil žádost žalobkyně jako zjevně nedůvodnou. Tvrzení žalobkyně vyhodnotil jako účelové a nepravdivé, nikdy jí nebylo vyhrožováno ohledně její účasti ve volbách, kterých se účastnila zcela dobrovolně. Ona sama se obětí jakéhokoliv násilí v průběhu voleb nestala a neměla žádné problémy. Dle žalovaného jediným důvodem podané žádosti je složitá ekonomická situace v její vlasti a to i s ohledem na skutečnost, kterou uvedla, a to že legalizovat si pobyt v ČR mohla, ale musela by si nechat zaslat ze své země bakalářský diplom, což by ale trvalo příliš dlouho. Ekonomická situace žalobkyně byla před odjezdem z vlasti zjevně mnohem lepší než situace průměrného občana, nešlo o nijak kritickou situaci a nelze se domnívat, že by se situace žalobkyně po návratu měla zhoršit. Ve vlasti má rodinné příslušníky, kteří jí mohou poskytnout potřebnou ekonomickou podporu. Taktéž potvrdila, že měla nárok na sociální dávky a potravinové balíčky, pokud by je potřebovala. Žalobkyně si navíc o žádost požádala až s blížícím se koncem platnosti studentského víza, aby si tak legalizovala pobyt v ČR. Jiné reálné a objektivní důvody k udělení mezinárodní ochrany neuvedla. Není ve vlasti vystavena pronásledování z důvodů uvedených v § 12, nebo že by ji tam hrozila újma podle § 14a zákona o azylu.

Posouzení věci krajským soudem

Žaloba je důvodná.

7. Krajský soud v první řadě zkoumal, zda byly splněny podmínky řízení, přičemž v této souvislosti shledal, že žaloba byla podána osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), ve lhůtě stanovené ust. § 32 odst. 1 zákona o azylu, a rovněž se jedná o žalobu přípustnou.

8. Soud ve věci rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání, neboť účastníci řízení s tímto postupem souhlasili (nevyjádřili svůj výslovný nesouhlas s tímto postupem) a krajský soud nepovažoval ústní projednání věci za nezbytné.
9. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) podle skutkového a právního stavu zjištěného s přihlédnutím k čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (tzv. procedurální směrnice) a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
10. Stěžejní námitka žalobkyně se týká nezákonného postupu žalovaného, který si neopatřil dostatečné množství podkladů o zemi původu žalobkyně, v důsledku čehož nezjistil skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Taktéž žalobkyně namítá, že žalovaný neprovedl správní uvážení stran možnosti udělení humanitárního azylu.
11. Podle § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu žádost o udělení mezinárodní ochrany se zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící
o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a, a zároveň uvádí pouze ekonomické důvody.
12. Jak vyplývá z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2005, č. j. 3 Azs 491/2004-43, uvádí-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany formou azylu pouze důvody ekonomické, pro které odešel ze země svého státního občanství, a žádné důvody azylově relevantní (§ 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu), nerozhoduje správní orgán o tom, že se azyl podle § 12 zákona neuděluje, ale za podmínek § 16 zákona žádost zamítne jako zjevně nedůvodnou.
13. Rozhodující otázkou tak je, zda žalobkyně v daném případě uváděla v řízení o udělení mezinárodní ochrany pouze ekonomické důvody, či zda přichází v úvahu jakákoliv z forem mezinárodní ochrany – v takovém případě by vydání rozhodnutí dle § 16 zákona o azylu nepřicházelo v úvahu (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne
25. 1. 2011 č. j. 5 Azs 6/2010-107, publ. pod č. 2289/2011 Sb. NSS).
14. Žalobkyně ze země původu vycestovala dne 19. 9. 2017 za účelem studia v ČR. Pobývala zde až do dne 19. 6. 2018 na základě uděleného víza. Žádost o mezinárodní ochranu si podala dne 5. 6. 2018. Poukazovala na stav diktatury a humanitární krizi ve
15. Dle § 14 zákona o azylu jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního

zřetele
z humanitárního důvodu.

udělit

azyl

16. Krajský soud shledal, že žalobkyně při pohovoru dne 8. 6. 2018 několikrát poukázala na skutečnosti svědčící o humanitární krizi ve Venezuele, nikoliv pouze na její osobní ekonomické problémy, které v zemi hrozí. Konkrétně zdůraznila nedostatek jídla a léků, nefungující dopravu a zvýšenou kriminalitu ve Venezuele. Vypověděla, že zde funguje systém potravinových lístků, což už samo osobě vypovídá o ekonomických problémech dané země.
17. Žalovaný si kromě Informace OAMP, Bezpečnostní a politická situace v zemi,, stav červen 2018, ze dne 18. 6. 2018, neopatřil jiné podklady. Z této zprávy se však v jejím závěru podává následující: *„V zemi neprobíhá občanská válka ani konflikt s jinou zemí. Venezuela však prochází hlubokou hospodářskou krizí s nedostatkem základních potřeb, jako jsou potraviny a léky, přestože má jedny z největších zásob ropy. V letech 2016 a 2017 v zemi docházelo k protivládním protestům, když klesající ceny ropy nutily vládu omezit sociální programy. Zhoršení kvality života přispělo k nárůstu kriminality, kdy každý den zemře násilnou smrtí více než 73 lidí. Násilná kriminalita je největší hrozbou v Venezuelská observatoř pro násilí ve své výroční zprávě uvedla, že ve došlo v roce 2017 ke spáchání více než 26 616 vražd, tedy 89 případů na 100 000 obyvatel. V zemi roste míra podvýživy a hladu, zvyšuje se hyperinflace a Venezuela zažívá vlnu masové emigrace především do okolních států.“*
18. Tyto skutečnosti v obecné rovině nasvědčují, že situace ve není přívětivá. Žalovaný si tak měl uvedené ověřit i v jiných zdrojích a posoudit situaci ve komplexně. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003, uvedl: *„Na udělení azylu z humanitárního důvodu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., nemá žadatel subjektivní právo. Správní orgán o něm rozhoduje na základě správního uvážení; jeho rozhodnutí přezkoumává soud pouze v omezeném rozsahu, a to z hlediska dodržení příslušných procesních předpisů (§ 78 odst. 1 s. ř. s.).“* Správní uvážení zakotvené v § 14 zákona o azylu však správní orgán aplikuje pouze tehdy, jsou-li pro něj splněny zákonné podmínky, tj. jedná-li se o případ hodný zvláštního zřetele. Přitom „případ hodný zvláštního zřetele“ sám o sobě představuje neurčitý právní pojem, jehož naplnění či nenaplnění podléhá plně soudnímu přezkumu. Žalovaný však v azylovém řízení situaci žalobkyně neposoudil jako případ hodný zvláštního zřetele a tento závěr ani řádně neodůvodnil. Žalobkyně však několikrát na vážnost situace ve poukazovala. Žalovaný tak přinejmenším měl minimálně zdůvodnit, proč dle jeho názoru nelze situaci ve považovat za humanitární krizi. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 20. 1. 2006, č. j. 4 Azs 111/2005-58, taktéž konstatoval, že *„řízení o udělení azylu je totiž specifické tím, že tvrzení žadatele o azyl hrají zcela zásadní roli a správní orgán z nich vždy vychází. Obsahují-li skutečnosti obecně podřaditelné azylovým důvodům, hodnotí je z hlediska pravdivosti a opatří si objektivní informace o zemi původu, které pak porovná s údaji sdělenými žadatelem a učiní celkový závěr.“* Žalobkyně právě tyto azylové důvody tvrdila a žalovaný je zcela ignoroval. Taktéž se měl žalovaný zaměřit na to, jak se změnila situace v zemi v mezidobí, kdy žalobkyně odjela do ČR a kdy podala žádost o mezinárodní ochranu, a to

zda skutečně došlo ke zhoršení situace v zemi či nikoliv. Pokud tak žalovaný neučinil, jeho tvrzení o účelovosti žádosti ze strany žalobkyně, kterou si podala z důvodu legalizace pobytu, neboť si ji dle žalovaného měla podat již po příjezdu do ČR, a tvrzení, že se nelze domnívat, že by se situace žalobkyně po návratu měla zhoršit, zůstávají v rovině spekulací.

19. Krajský soud na základě výše uvedeného dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí je tak ve smyslu ust. § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Žalovaný nesprávně zamítl žádost žalobkyně o mezinárodní ochranu jako zjevně nedůvodnou, i když žalobkyně tvrdila důvody pro udělení mezinárodní ochrany, které bylo možno podřadit pod azylový důvod podle § 14 zákona o azylu. Krajský soud proto podle § 78 odst. 1 s. ř. s. napadené rozhodnutí žalovaného zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). V následujícím řízení bude žalovaný povinen si obstarat více relevantních podkladů, z nichž řádně posoudí tvrzení žalobkyně ohledně humanitární krize ve a řádně je vyhodnotí. Následně rozhodne o žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany z hlediska posouzení všech forem mezinárodní ochrany. Dle § 78 odst. 5 s. ř. s. je v dalším řízení správní orgán vázán právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku.
20. O náhradě nákladů řízení krajský soud rozhodl v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť úspěšné žalobkyni nevznikly žádné náklady řízení a ani jejich přiznání nepožadovala. Proto krajský soud žádnou náhradu nákladů úspěšné žalobkyni nepřiznal. Žalovaný nebyl v řízení úspěšný, pročez nemá právo na náhradu nákladů řízení. Z uvedených důvodů bylo o náhradě nákladů rozhodnuto, jak je uvedeno ve výroku II tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 28. listopadu 2018

JUDr. Jana Kubenová v. r.
samosoudkyně

